

כתב הר"ם במו"ל השוקל לחבירו במשכילות חסרות מן המשקל או במידה חסורה מן המdotות שהסבירו עליהם בני המדינה הרי זה עובר על לא תעשו על וכי ואינו משלם כפל אלא המדינה או המשקל ואין לוקין עליו. וכל מי שמשהה בכיתו או בחנותו מדחה חסורה או משקל (אסור) [חסר] עובר על לא יהיה בכיסך אבן ואבן ואפילו לעשותה המדחה [עבטיט] של מי רגלים אסור שלא יבא מי שאינו יודע שהיא חסורה וימודד בה. [ארחות חיים דין משקלות ומdotות סימן א']. אמר רב לא יעשה אדם מודה יתרה או חסירה בתוך ביתו, ואפי' ייחדה לעביט של מימי רגלים ומוכר בה, שמא יבוא מי שאינו יודע וימודד בה, ואינו לוכה על לאו זה [רמב"ם פ"ז מגניבת ה"ג] לפי שאין בו מעשה. והמשהה בכיתו או בחנותו מדחה חסירה או משקל חסר עובר ללא תעשה שני לא יהיה לך וגוו. [רבינו ישמעאל בן חכמוני].

ובגמרה אמרנן באתרא דחתימי נמי לא אמרנן אלא דמאנדי, כל' שהולכין ובאיין ממונין של מלך לבודוק המדות. אבל לא מהנדדי זומניין דמתמי בין המשימות ומיקרי ושקל. ה"ג בספרים שלנו, אבל עושה הוא סאה تركב וחצי تركב וקב וחצי קב ורובע קב [וחצי רבע] ותמן ועובלא וכמה היא עובלא אחד משמונה ברובע. ופיוש תמן, שמינית של סאה דהינו קב פחות ורבע שהם שלישת לוגין. ועובלא אחד ממשמונה ברובע של סאה דהינו לוג פחות ורבע. ושילין בגמרא מי טעם לא עבדין קבין דatoi לאiahlopi בחצי تركב דטעי אייניש ריבעה, אי הци מון ועובלא לא ליעבד רותמן שהוא ג' לגיןathi לאiahlopi בקב שהוא ד' לגין דהוא ריבעה, ועובלא שהוא לוג פחות ורבע ATI לאiahlopi בלוג הוא ריבעה. ורבינו חננאל זיל גרים, אבל עושה הוא סאה تركב וחצי تركב קב וחצי קב ורובע קב. ולא גריס וחצי רבע אלא תמן קב וחצי תמן קב ועובלא. וכמה היא עובלא אחד מחמשה ברובע קב. אשכח דעובלא הואasha שהחומישי ביצה, וחצי תמן שבעה חומשי ביצה וחצי חומש ביצה. והכבי גרים בגמרא, חצי תמן ועובלא לא לעבד DATI לאiahlopi להדרי, דטעי אייניש ריבעה. כל שכן דעתינו חומשא. ופרקין מדות קטנות בקראי בהו איינשי. ולשיותה ההין וביעית ההין. שם מדות גדולות היינו טעמא דעבדין ולא גורנן דילמא ATI לאiahlopi בהדרי הדרי, דכוון דהו במקדרש לא גורי בהו רבנן. ובמקדרש. גופה היינו טעמא דלא גורנן משום דכהנים זוראים הם. ושמינית ואחד משמונה משミニית זה קרטוב הדיעו הנזכר במקומות הרובה, כגון [מקוואות פ"ז מ"ב] ארבעים סאה חסר קרטוב, שלשת לוגין מים שנפל לתוך קרטוב יין. [פירוש רבינו יצחק קרקושא].

היו המשקלות או המדות של בני העיר חותמות בחותם ידוע וזה המשקל או המדות החסירים ללא חותם הרוי זה מותר לשחותם לתחמיש הבית. כיוצא בו סלע שנפגמה [מן הצד] לא יעשה אותה משקל בין המשקלות ולא יזרקנה בין

משמונה בשミニת לוג, וזה הוא קורוטוב. [רבינו ברוך ב"ד שמואל ספרדי מארזין יון].

אמר רב יאודה אמר רב לא יעשה אדם מדחה חסורה או יתרה בתוך ביתו ואפילו ליחדה לעביט של מימי רגלים דזמיןין דמתמי וכייל בה. אמר רב פפא לא אמרנן אלא באתרא דלא חתימי להו למדורות בחתמא דאגור דמים אבל באתרא דחתימי ליעבד, דכל כמו דלא חוי ליה לוקח לחתמא לא שקל מניה פירי בההיא מדחה. אי הци באתרא דלא חתימי נמי כל כמה [ד][מהנדזי לא שקל], אף' זימניין דמתמי בין המשימות ומיקרי ושקל. [יד רמה].

לא יעשה אדם מדחה חסורה. פ"א לא יעשה דזמיןין DATI למדור ומיהו קרא לא אזהר גדולה וקטנה אלא כשיננס לו על מנת למדור בהן כדי לא תימא הци מא צrisk לימי'. ואפי' עביט של מימי רגלים. דאייכא למחיש פעים שרוחציו ומעיר טנופו ומודד בו הולך אין לו תקנה אלא שכירה. דלא חתמו. שאין מ(ו)מונה המלך עושה חותם במידות הולך אסור DATI לרומיי. לא שקל. לוקח ומותר לשחותם. [פירוש רבינו יהודה אלמדאי ריבת"י].

אמר רב יהודה אמר רב לא יעשה אדם מדחה חמירה או יתרה בתוך ביתו ואפי' עביט של מימי רגלים, אמר רב פפא ולא אמרנן אלא באתרא דלא חתימי, אבל באתרא דחתימי כיוון דלא חוי חתימה לא שקל, תניא נמי הци לא ישאה אדם מידה חסירה או יתרה בתוך ביתו ואפי' היא עביט של מימי רגלים, אבל עושה הוא סאה וトルק, וקב וחצי קב, ורובע וחצי רבע, תמן וחצי תמן, ועובלא, ובמה הוא עובלא אחד מחמשה ברובע. ובמדת הלח הוא עושה הין, וחצי הין, ושלישית ההין, ורביעית ההין, לוג וחצי לוג, ורביעית, ושמינית, ואחד משמונה בשミニת, וזהו קורוטוב, וליעבד נמי קבים, זימניין DATI לאiahlopi בחצי تركב דטעי אייניש ריבעה, אי הци חצי תמן ועובלא לא ליעבד דכל שכן דעתו בהו אייניש, אמר רב פפא במידות קטנות פקייע בהו אייניש, אי הци שליש' הhin ורביעית ההין לא ליעבד, כיוון דהוא במקדרש לא גרוו בהו רבנן, במקדרש נמי ניגוזר, כהנים זריזין הם. [פסק ריב"ד].

כל שימושה בכיתו או בחנותו מדחה חסורה או משקל חסר עובר ללא תעשה שנאמר בפרשת תצא (דברים כ"ה י"ג-י"ד) לא יהיה לך בכיסך אבן ואבן גדולה וקטנה, לא יהיה לך בכיתך איפה ואיפה גדולה וקטנה, [ואמרנן] בפרק המוכר את הספינה (פ"ט ב'), שאסור אפילו לעשותה המדחה עביט של מימי רגלים ואף על פי שאין לוקח ומוכר בה שמא יבא מי שאין יודע שהוא חסורה וימודד בה, ואין לוקין על לאו זה לפי שאין בו מעשה (ע"פ רמב"ם גניבת פ"ז הל' ג'). היו המדות והמשקלות של בני העיר חותמות בחותם ידוע וזוו המדחה או המשקל ללא חותם הרוי זה מותר להשהות לשאר תחמיishi הבית (שם הל' ד'). [סמ"ג לאוין סימנים קנ"א-קנ"ב].